

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de vacanță

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de operare cu tichetele de vacanță a fost elaborat de către Ministerul Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
La baza elaborării proiectului de act normativ se află acțiunea nr. 427 din Planul Național de Reglementări pentru anul 2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841/2024 și acțiunea nr. 3 din Planul de acțiuni al Ministerului Culturii, aprobat prin Ordinul nr. 29 din 30.01.2025. Inițial, în Planul Național de Reglementări pentru anul 2025, s-a stabilit să fie inclusă această facilitate pentru angajații din sectorul public, însă, ulterior s-a considerat oportun ca să fie înglobat și mediul privat.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Criza provocată de virusul Covid-19 a conturat necesitatea dezvoltării turismului intern. Ca urmare a restricțiilor de călătorie, cetățenii și-au redirecționat vacanțele spre destinațiile locale. În anii 2020-2024, s-a înregistrat o creștere a numărului de turiști interni, dar această majorare nu satisface pe deplin potențialul turistic pe care îl are Republica Moldova. În prezent, turismul intern nu este valorificat la nivelul pe care ni-l dorim. Tocmai din acest considerent, Ministerul Culturii își propune să elaboreze un mecanism prin care să susțină dezvoltarea turismului intern. Problemele identificate care impun intervenția sunt: - Valorificarea insuficientă a potențialului turistic existent de către cetățenii țării noastre; - Motivarea redusă a angajaților de a călători în interiorul țării din cauza veniturilor mici, ceea ce duce la lipsa refacerii capacității de muncă și scăderea productivității salariaților; - Promovarea redusă a destinațiilor turistice, dar și a produselor turistice, acest fapt duce la o slabă vizibilitate a acestora; Republica Moldova are potențial turistic și oferă posibilitatea turiștilor să descopere frumusețea locurilor și a peisajelor, însă aceștia cunosc prea puțin despre destinațiile turistice ale țării, iar lipsa unei educații turistice adecvate, face ca mulți să nu înțeleagă importanța promovării turismului intern. Acesta se dezvoltă lent pentru că nu există cerere din partea societății din varii motive, una din cauzele principale este lipsa mijloacelor financiare. Prețurile ridicate la serviciilor turistice interne, determină mulți cetățeni să-și petreacă vacanțele în străinătate, unde există o ofertă mai variată și accesibilă, dar și oportunitatea de a descoperi noi culturi. Structurile de cazare sunt nevoite să mențină tarife ridicate pentru a acoperi costurile de întreținere și funcționare, ceea ce reduce și mai mult atractivitatea turismului intern. O altă cauză care limitează alegerea vacanțelor în țară este infrastructura turistică insuficient dezvoltată (drumuri, transport, facilități de cazare) ce nu asigură un nivel optim de accesibilitate și confort pentru turiști. De menționat că, salariații cu posibilități financiare reduse, nu-și permit să achiziționeze împreună cu familia un pachet turistic. Angajații care nu-și permit o vacanță, nu sunt atât de productivi, munca constantă fără pauze adecvate, poate duce la probleme de sănătate, astfel crește rata concediilor medicale, stresul constant legat de muncă poate afecta și relațiile personale. Menționăm că, nu există prevederi normative care să acorde facilități salariaților de a-și petrece vacanțele în interiorul țării.
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului

Stimularea turismului intern prin acordarea de facilități salariaților pentru petrecerea vacanțelor pe teritoriul țării, contribuind astfel la dezvoltarea operatorilor turistici și la creșterea numărului de turiști, ce își petrec concediile în țară, cu rol de recuperare a capacității de muncă, de creștere a productivității salariaților, și de motivare a acestora pentru a-și menține calitatea de salariați, ceea ce va genera stabilitate și eficiență la locul de muncă.

Prin acordarea tichetelor de vacanță de către angajatori propriilor angajați, se dorește:

1. Îmbunătățirea balanței de plăți prin încurajarea consumului intern de servicii turistice. Prin stimularea turismului intern, Republica Moldova poate diminua dependența de turismul extern și poate păstra o mare parte din veniturile generate în economia națională;

2. Motivarea angajaților de a călători în interiorul țării, astfel aceștia pot deveni ambasadori ai destinațiilor turistice. Încurajarea angajaților să-și petreacă vacanțele în țară prin crearea unui mediu în care aceștia să fie atrași de destinațiile turistice interne și să aleagă să își petreacă timpul liber explorând frumusețile și bogățiile propriei țări;

3. Creșterea venitului în sectorul turistic prin contribuția substanțială la creșterea produsului intern brut, prin venituri directe - cheltuielile turiștilor pentru cazare, mâncare, activități de agrement și venituri indirecte - veniturile generate de turism se extind și asupra altor sectoare, cum ar fi: agricultură, industrie și construcții (pentru dezvoltarea infrastructurii turistice). De asemenea, o altă contribuție este efectul de multiplicare, fiecare leu cheltuit de un turist generează, în medie, mai mulți lei de venit în economie, datorită efectelor de multiplicare;

4. Stimularea dezvoltării și modernizării structurilor de cazare este esențială pentru a răspunde cerințelor tot mai ridicate ale turiștilor și pentru a menține competitivitatea în industria ospitalității;

5. Reducerea ratei șomajului prin crearea de noi locuri de muncă. Odată cu creșterea activității în sectorul turistic vor fi create locuri de muncă, de la ghizi de turism și personal hotelier până la angajați în restaurante și servicii de transport. Sectorul turistic, datorită naturii sale diverse și a capacității de a genera o gamă largă de activități economice, poate fi un motor puternic pentru reducerea șomajului;

6. Valorificarea destinațiilor turistice prin diversificarea ofertei turistice și promovarea patrimoniului cultural și natural;

7. Îmbunătățirea calității serviciilor turistice prin stimularea concurenței loiale între unitățile de cazare pentru a atrage turiști în baza tichetelor de vacanță. Introducerea tichetelor de vacanță poate fi un catalizator puternic pentru îmbunătățirea calității serviciilor turistice. Pentru a maximiza acest potențial, este esențial să se creeze un cadru care să încurajeze furnizorii de servicii să ofere experiențe turistice de înaltă calitate.

Principalele prevederi ale proiectului:

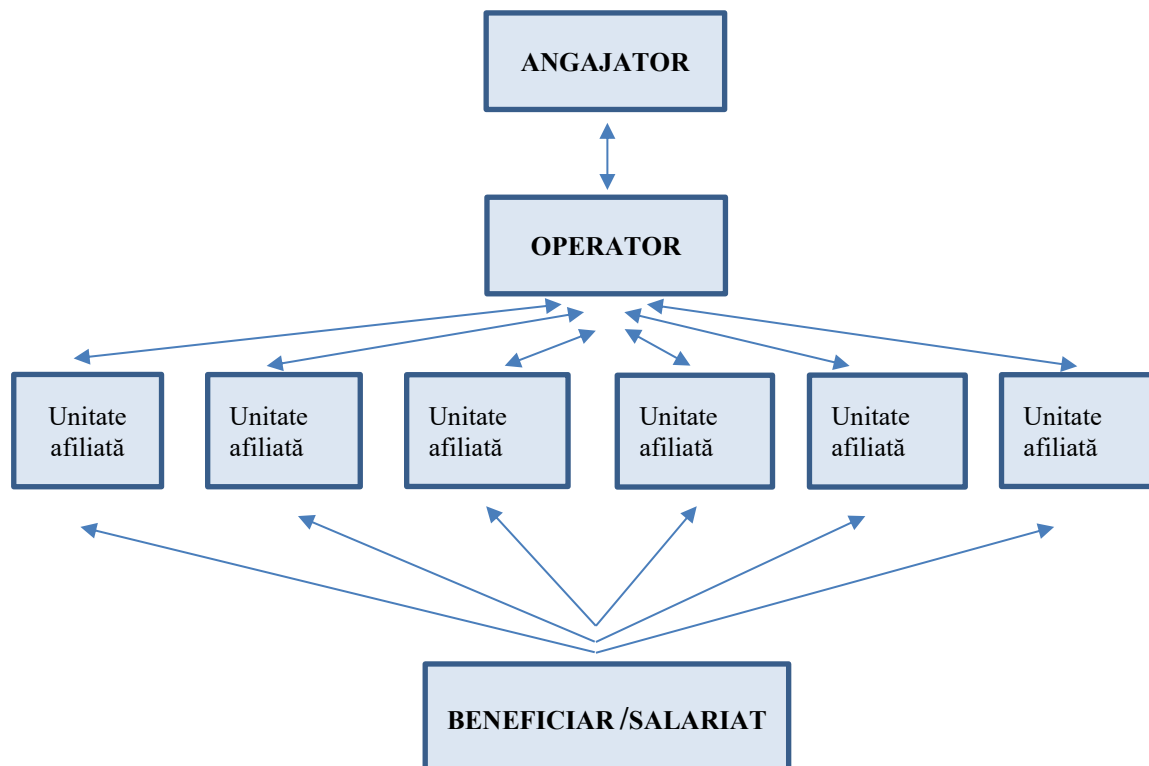
Acordarea tichetelor de vacanță este facultativă. Termenul de valabilitate este de un an de zile. Tichetele de vacanță pot fi valorificate exclusiv în cadrul unităților înregistrate sub tipul celor prevăzute în Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 643/2003 cu privire la aprobarea Normelor metodologice și criteriilor de clasificare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și de servire a mesei, care activează în mediul rural.

Valoarea acestora este în mărime anuală de până la 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat, în raport cu un salariat. Valoarea nominală a tichetelor de vacanță nu constituie obiect impozabil pentru angajator, dar nici pentru salariat, deductibilitatea acestora în scopuri fiscale este evaluată conform plafonului stabilit la art. 24 alin. (19³) lit. c) din Codul fiscal.

Activitatea de operare cu tichetele de vacanță este desfășurată de către operatorii constituiți sub formă de societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată. Tichetele de vacanță pot fi acordate salariaților atât la locul de muncă de bază, cât și la locul de muncă prin cumul.

Salariatul are obligația de a utiliza cel puțin două tipuri de servicii de călătorie, dintre care cazarea constituie un serviciu obligatoriu.

Mai jos, puteți vedea modelul de implementare a tichetului de vacanță:

Între angajator și operator se va încheia un contract de prestări servicii pentru emiterea tichetelor de vacanță, la fel se va încheia contract între operator și unitatea afiliată care va accepta să opereze cu tichetele de vacanță, iar salariatul va decide la care prestator de servicii își va petrece vacanța.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

S-a propus ca termenul de valabilitate (termenul în care poate fi utilizat tichetul) să fie de 2 ani. Nu a fost susținută această opțiune, deoarece un termen de valabilitate mai lung poate reduce motivația angajaților de a-și planifica o vacanță într-un interval mai scurt de timp, astfel se asigură un control mai eficient asupra cheltuielilor fiscale. Dacă tichetele ar fi valabile prea mult timp, ar putea apărea dificultăți în urmărirea și gestionarea acestora pe termen lung.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Impactul asupra sectorului public nu a fost analizat, deoarece nu se referă la acțiunile de reformă structurală sau instituțională. Actul normativ propus nu produce efecte asupra funcționalității administrației publice în implementarea politicilor publice și a cadrului normativ.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prezentei hotărâri nu implică cheltuieli financiare din contul bugetului de stat. Acordarea tichetului de vacanță în sectorul public este o măsură facultativă, ceea ce înseamnă că instituțiile publice nu vor fi obligate să acorde acest beneficiu angajaților, ci doar dacă dispun de resursele financiare necesare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Acordarea tichetelor de vacanță va contribui la creșterea cererii pentru servicii turistice interne, sporind gradul de ocupare a pensiunilor turistice și a altor unități de cazare, în special în extrasezon, prin generarea unui flux constant de clienți. De asemenea, vor crește veniturile unităților de cazare, permițând modernizarea infrastructurii și îmbunătățirea calității serviciilor oferite turiștilor. Totodată, va fi stimulată ocuparea forței de muncă și dezvoltarea locală prin crearea de noi locuri de muncă în turism și sectoarele conexe (transport, alimentație publică, meșteșuguri, produse locale etc.), revitalizarea zonelor rurale prin atragerea turiștilor și valorificarea resurselor locale, creșterea implicării comunităților locale în activități turistice și economice. Pe de altă parte, acceptarea prestării serviciilor prin intermediul tichetelor de vacanță, vor determina unităților turistice să ofere servicii de calitate, dar și adoptarea unor practici moderne de management. De asemenea, implementarea proiectului de act normativ va duce la creșterea cu 25-30% a gradului de ocupare a pensiunilor turistice în primul an de la implementare, iar cca 90% dintre beneficiarii tichetelor își vor petrece vacanțele în țară, direcționând cheltuielile către destinațiile locale, pensiunile și unitățile de cazare vor înregistra o majorare a veniturilor cu 20-40%.

În ceea ce privește impactul asupra companiilor care vor acorda tichete de vacanță, menționăm că, va fi redusă fluctuația de personal – tichetele de vacanță vor fi un factor important în păstrarea angajaților calificați, mai ales în domenii unde migrația forței de muncă este ridicată, va contribui la îmbunătățirea imaginii companiei și la creșterea productivității. Mai mult decât atât, va fi redusă acordarea salariilor nedeclarate. Costurile suportate de către aceștia pentru acordarea tichetelor de vacanță salariaților pentru anul 2026 va fi:

- întreprinderi micro ≈ 72.450 mii lei/an
- întreprinderi mici ≈ 394.450 mii lei/an
- întreprinderi mijlocii $\approx 2.004.450$ mln. lei/an
- întreprinderi mari - peste 2.004.450 mln. lei/an

4.4. Impactul social

Acordarea tichetelor de vacanță va avea impact asupra dezvoltării culturii de a călători în interiorul țării. Formarea unei culturi de a alege vacanțele în țară este, într-adevăr, un proces complex. Acest proces nu se limitează doar la promovarea turismului, ci include și factori educaționali, economici și sociali, care modelează o atitudine favorabilă față de destinațiile interne. Tocmai din acest considerent, este necesar de a implementa politici pentru ca cetățenii să conștientizeze despre valorificarea patrimoniului cultural și natural al țării. Prestatorii de servicii turistice care vor dori să presteze servicii în baza tichetelor de vacanță vor deveni mai competitivi pe piață. Acceptarea tichetelor de vacanță va reprezenta un element de diferențiere în fața concurenței. În plus, prestatorii de servicii turistice vor beneficia de promovare din partea consumatorilor, odată ce acceptă prestarea serviciilor în baza tichetelor. Implementarea proiectului de act normativ are drept scop creșterea bunăstării salariaților, oferind posibilitatea reală de a beneficia de vacanțe în țară, inclusiv celor cu venituri modeste. De asemenea, va crește productivitatea pe termen lung, angajații care au parte de perioade de odihnă și relaxare sunt mai productivi și mai implicați în activitățile lor profesionale. Totodată, va contribui la revitalizarea comunităților rurale prin atragerea turiștilor, generarea de activități economice locale și dezvoltarea regiunilor mai puțin vizitate. Totodată, va contribui la dezvoltarea echilibrată a zonelor rurale prin: creșterea fluxului de turiști interni către localitățile rurale, ceea ce va genera venituri suplimentare pentru pensiuni, gospodării agroturistice și producători locali, diversificarea activităților economice din mediul rural (servicii de cazare, alimentație, agrement, meșteșuguri, produse tradiționale).

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece nu încalcă drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece nu are impact asupra discriminării de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Trebuie să menționăm că, criza provocată de COVID-19, i-a determinat pe consumatori ca în următorii ani, până în anul 2024, să aleagă piața internă. Conform datelor Biroului Național de Statistică, în anul 2022, structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare și servire a mesei au fost frecventate de 333,9 mii de turiști sau de 1,9 ori mai mult față de anul 2021. Din numărul total de turiști, 171,8 mii (51,5%) au constituit turiști rezidenți. Însă, datele pentru 2024 arată o tendință îngrijorătoare, turismul intern continuă să fie neglijat în favoarea celui extern. Deși numărul turiștilor care pleacă în afara țării a crescut cu 9,5%, iar turismul receptor a înregistrat un avans de 55,1%, turismul intern a scăzut cu 6,5%. Mai mult, doar 16,4% din activitatea agențiilor de turism a fost dedicată promovării călătoriilor în interiorul țării, în timp ce turismul emițător domină piața cu 71,4%.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul de act normativ va fi plasat pe paginile https://particip.gov.md/, https://mc.gov.md/, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018. Astfel, proiectul de act normativ va fi supus consultării publice prin: - plasarea acestuia pe pagina www.particip.gov.md , precum și pe pagina oficială a Ministerului Culturii – www.mc.gov.md, la compartimentul “Transparență decizională”. Proiectul urmează a fi avizat de către: - Ministerul Finanțelor (Serviciul Fiscal de Stat) - Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării - Ministerul Muncii și Protecției Sociale
7. Concluziile expertizelor
Totodată, în conformitate cu prevederile art. 36 și 37 din Legea nr. 100/2017, proiectul de act normativ urmează a fi supus expertizei anticorupție și expertizei juridice la etapa finală, după definitivarea proiectului în concordanță cu avizele și rezultatele consultărilor publice.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Implementarea proiectului nu necesită modificarea altor acte normative.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Odată cu aprobarea proiectului, Ministerul Culturii va publica un comunicat pe site-ul web oficial al ministerului, cât și va aduce la cunoștința părților interesate despre actul aprobat.

Ministru

Cristian JARDAN